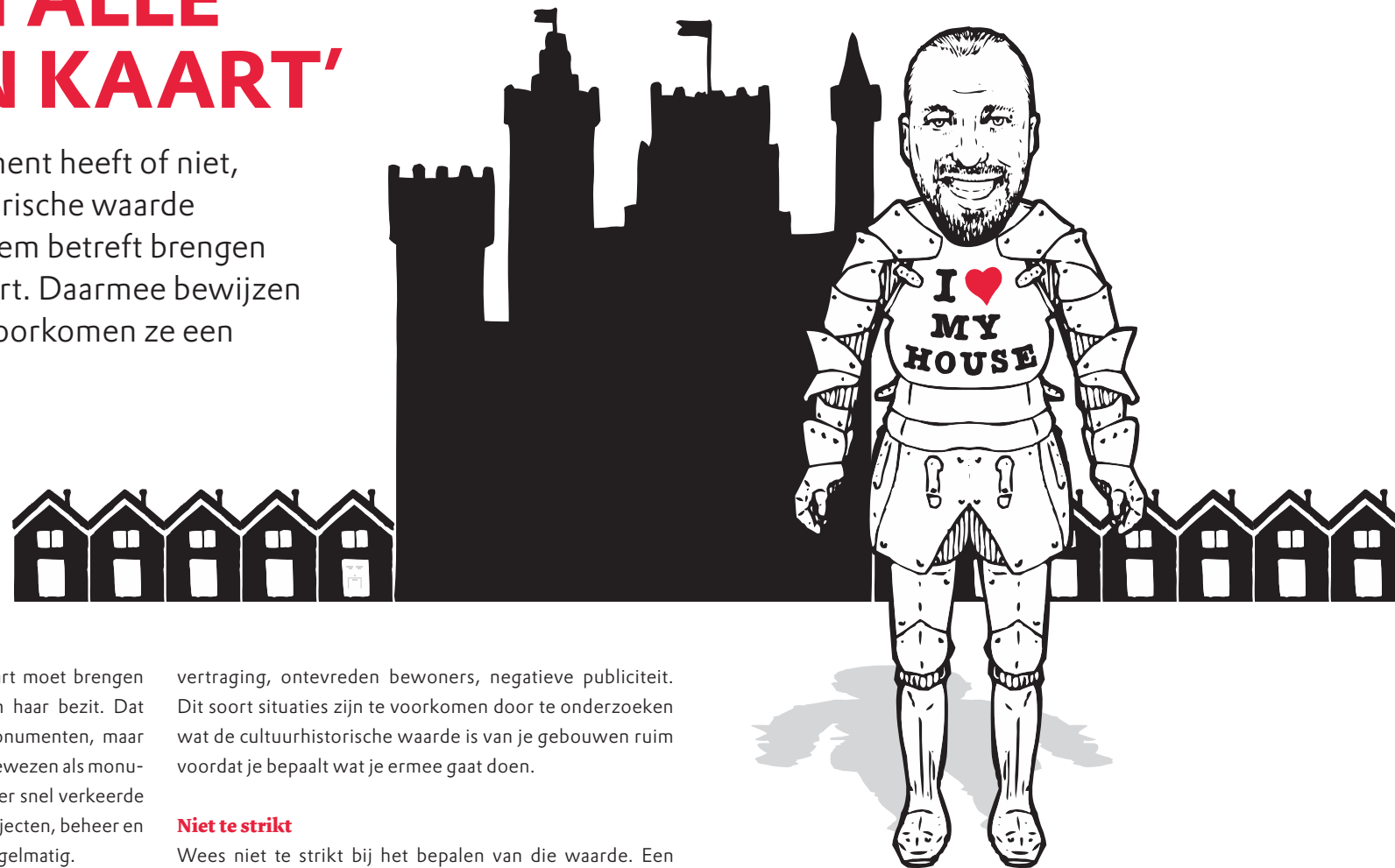

VICTOR VAN DER HIDDE
ADVISEUR STRATEGIE BIJ EIGEN HAARD

'BRENG CULTUURHISTORISCHE WAARDE VAN ALLE WONINGEN IN KAART'

Of een gebouw nu de status van monument heeft of niet, je moet altijd kijken naar de cultuurhistorische waarde ervan, zegt Victor van der Hidde. Wat hem betreft brengen woningcorporaties dit structureel in kaart. Daarmee bewijzen ze het cultureel erfgoed een dienst en voorkomen ze een hoop gedoe bij renovatieprojecten.

ILLUSTRATIE: HAN HOOGERBRUGGE

Ik vind dat elke woningcorporatie in kaart moet brengen wat de cultuurhistorische waarde is van haar bezit. Dat moet ze niet alleen onderzoeken bij monumenten, maar ook bij gebouwen die (nog) niet zijn aangewezen als monument. Alleen op die manier maak je minder snel verkeerde en onomkeerbare keuzes bij renovatieprojecten, beheer en onderhoud. Verkeerde keuzes zie ik nu regelmatig. Gebouwen die inmiddels wel zijn aangewezen als monument, zijn in het verleden bijvoorbeeld op een lelijke manier hersteld. Of men komt er tijdens een sloopnieuwbouwtraject pas achter dat de omgeving de gebouwen niet kwijt wil.

Veel eerder onderzoeken

Dat gebeurde in de Czaar Peterbuurt in Amsterdam. In de jaren 80 waren de gemeente en verschillende corporaties van plan om hier op grote schaal woningen te slopen. Bewoners kwamen hiertegen in verzet. Ze verzochten de gemeente om de woningen aan te wijzen als monument. Uiteindelijk gebeurde dat voor een deel van de buurt; een ander deel is beschermd via het welstandstoezicht. De Czaar Peterbuurt is inmiddels grotendeels gerenoveerd en de buurt heeft haar oorspronkelijke karakter behouden. Mede dankzij de bewoners. Daar is wel een strijd aan voorafgegaan, met alle gevolgen van dien:

vertraging, ontevreden bewoners, negatieve publiciteit. Dit soort situaties zijn te voorkomen door te onderzoeken wat de cultuurhistorische waarde is van je gebouwen ruim voordat je bepaalt wat je ermee gaat doen.

Niet te strikt

Wees niet te strikt bij het bepalen van die waarde. Een overheid die een monument aanwijst, legt daarmee beperkingen op aan burgers en bedrijven. Dat vereist objectieve criteria zoals gaafheid en zeldzaamheid. Het is lastig om daarin ook de belevingswaarde mee te wegen. Wij woningcorporaties hebben het wat dat betreft gemakkelijker. Wij bepalen alleen voor onszelf met welke gebouwen wij behoedzaam willen omgaan en zijn dus vrij om criteria te kiezen. Zie dat als een voorrecht. Natuurlijk is het raadzaam om ook die professionele criteria mee te nemen. Maar vraag je daarnaast af: welke gebouwen markeren de geschiedenis van de volkshuisvesting en van mijn eigen corporatie? En vraag het aan huurders. Zij zullen een gebouw vaak anders beoordelen dan professionals. 'Ik heb hier de bouw nog meegemaakt' of 'op deze brug was vroeger elk jaar een vechtpartij tussen Kattenburg en Wittenburg', zijn verhalen die de betrokkenen zelf hebben beleefd. Als bewoners die verhalen belangrijk vinden, houd daar dan rekening mee.

Ik heb de indruk dat waardering van bewoners soms als lastig en als een bedreiging wordt gezien. Het kan immers je plannen in de war schoppen. Maar je kan het ook anders opvatten. Wees er blij mee, want je krijgt die waarde gewoon cadeau. Door dit mee te nemen in je afweging bewijs je niet alleen het erfgoed een dienst. Het dient ook de eigen bedrijfsvoering. Het voorkomt stagnatie van projecten en is goed voor je relatie met de huurders, gemeente en erfgoedorganisaties.

VICTOR VAN DER HIDDE schreef het essay *Wees niet bang voor waardering*. Dat deed hij voor de leergang *Erfgoedfilosofie* die hij volgde bij de *ErfgoedAcademie*, een initiatief van de *Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed* en het *Nationaal Restauratiefonds*. Dit is een ingekorte versie van dat essay. www.erfgoedacademie.nl

'Een sociale huurwoning moet – net als een uitkering – bij die mensen terechtkomen die er werkelijk afhankelijk van zijn. Voor de tijd dat ze er afhankelijk van zijn.'

NICO NIEMAN, VOORZITTER BESTUUR EIGEN HAARD, OP CORPORATIEFORUM.NL.

'De operatie decentralisering is ook een operatie versobering van de geboden overheidsvoorzieningen. Niet iedereen krijgt meer hetzelfde. We kunnen het gewoon niet meer betalen om alles uniform op te lossen.'

PIET HEIN DONNER, VICEPRESIDENT VAN DE RAAD VAN STATE, IN HET JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN STATE.

'Ik vind dat een goede corporatie anno 2015 zich volledig moet bezighouden met DAEB.'

ROALD VAN DER LINDE, TWEDE KAMERLID VVD, OP CORPORATIE.NL.

'Medezeggenschapsorganen lopen altijd het risico dat ze vooral een bezigheid gaan vormen voor een selecte groep mensen, die een identiteit en een tijdsvulling ontlenen aan hun lidmaatschap – alle manieren die ingezet worden om de achterban te raadplegen ten spijt.'

PETER VAN LIESHOUT, HOGLERAAR MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN AAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT, PLAATST KANTTEKENINGEN BIJ MEDEZEGGENSCHAP ZOALS GEREGLD IN DE WONINGWET, IN HET FINANCIËLE DAGBLAD.